

Till
Sveriges geologiska undersökning

via e-post: sgu@sgu.se

Stockholm den 28 februari 2023

Ansökan om undersökningstillstånd

SÖKANDE

Skåne Havsvindpark AB, organisationsnummer 559258-2059

Ombud: advokaterna Siri Strömberg och Mikael Berglund, Fröberg & Lundholm Advokatbyrå AB, Olof Palmes gata 23, 111 22 Stockholm, tel. 08-662 79 40,
e-post: siri.stromberg@froberg-lundholm.se och mikael.berglund@froberg-lundholm.se

SAKEN

Ansökan om undersökningstillstånd enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln för undersökningar av havsbotten i Sveriges ekonomiska zon inför ansökan om tillstånd att anlägga exportkabel mellan vindkraftsparken Skåne Havsvindpark och Barsebäck.

YRKANDEN

Skåne Havsvindpark AB (nedan **Ørsted** eller **bolaget**) yrkar att Sveriges geologiska undersökning (nedan **SGU**) meddelar tillstånd enligt 3 § lagen om kontinentalsockeln (nedan **kontinentalsockellagen**) till att utforska kontinentalsockeln i Östersjön, inom områden enligt koordinater som anges i Bilaga A, allt i huvudsak enligt vad som framgår av denna ansökan.

Bolaget yrkar att tillståndet ska gälla i sju år från det att tillstånd meddelas samt att tillståndet förenas med villkor enligt förslag nedan.

Yrkandet omfattar inte geofysiska undersökningar där frekvensområden under 180 kHz förekommer under perioden 1 november-31 mars.

Förslag till villkor

Med hänsyn till den ansökta verksamheten hemställer bolaget att undersökningstillståndet förenas med följande villkor.

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor, ska verksamheten utföras och bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget uppgett eller åtagit sig i ansökan och i övriga handlingar i ärendet.
2. Sjöfartsverket och Sveriges geologiska undersökning (SGU) ska senast sex (6) veckor innan undersökningsarbeten påbörjas informeras om undersökningsplanen med angivande av:
 - uppskattad arbetstid,
 - position för undersökningarna,
 - kontaktuppgifter till den enhet som utför undersökningarna, och
 - eventuella andra uppgifter av betydelse för sjöfarten.

Information ska lämnas till Sjöfartsverket via e-post till ufs@sjofartsverket.se (Ufs-redaktionen) för information till sjöfarten via ordinarie kontaktvägar. Information till SGU ska lämnas via e-post till sgu@sgu.se.

3. Bolaget ska senast tre (3) veckor innan undersökningsarbetena påbörjas samråda med Sjöfartsverket och Transportstyrelsen om sjösäkerhetshöjande åtgärder behöver vidtas när undersökningar sker i närheten av sjötrafiktäta områden såsom riksintresseklassade farleder, djupvattenleder och trafiksepareringssystem. Eventuella sjösäkerhetshöjande åtgärder ska bekostas av bolaget.
4. Vid undersökning med undersökningsutrustning som avger ljud med frekvens understigande 180 kHz ska s.k. mjuk uppstart av utrustningen tillämpas.
5. Instrument eller annan utrustning får inte lämnas kvar efter att undersökningarna slutförts. Utsläpp av olja och andra skadliga ämnen ska så långt möjligt undvikas. Dumpning av avfall i samband med arbetet får inte ske. Förlorad geoteknisk och geofysisk utrustning ska så långt möjligt och rimligt återhämtas.
6. Fiskeriorganisationerna Sveriges Fiskares Producentorganisation (SFPO) och Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation (HKPO) ska fortlöpande hållas informerade om när och var undersökningarna kommer att utföras så att fiske inte obehörigen hindras.
7. Undersökningar av förekomst av fornlämningar ska planeras tillsammans med marinärkeologisk expertis. Information om fornlämningar som framkommer under undersökningsarbetena ska tillställas Länsstyrelsen Skånes län. Analys av undersökningsdata ska ske i samråd med länsstyrelsen och marinärkeologisk expertis.
8. Kopia av all insamlad geologisk och geoteknisk information från svenskt kontinentalsockelområde, såväl rådata som tolkningar och sammanställningar, ska vid arbetenas avslut tillställas SGU i format som SGU godkänner. Innan information översänds ska SGU kontaktas via e-post.

9. Efter avslutat arbete ska hydrografiska data som erhållits vid undersökningarna rapporteras till Sjöfartsverkets sjögeografiavdelning.

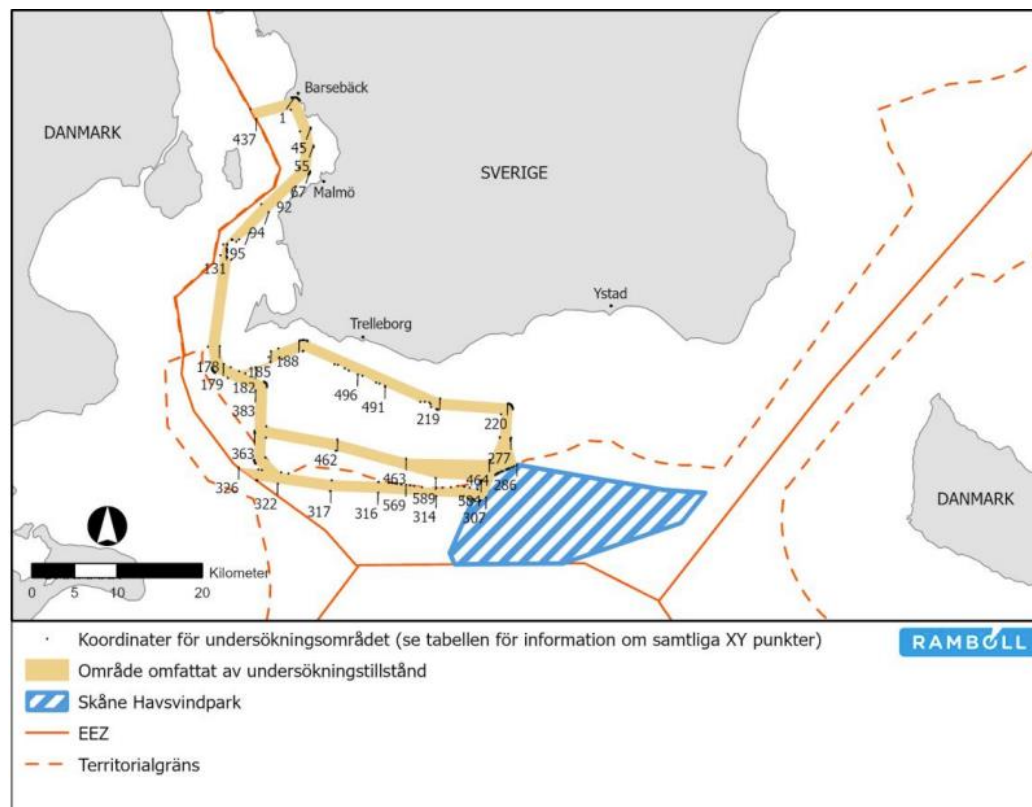
1 Introduktion till ansökan

1.1 Om sökanden

Bolaget är ett dotterbolag till bolaget Ørsted A/S, ett ledande energiföretag inom vindkraft i såväl Norden och Europa som globalt. Huvuddelen av koncernens arbete fokuseras på havsbaserad vindkraft och koncernens olika bolag driver sedan många år utvecklings- och tillståndsprocesser i ett flertal vindkraftsprojekt i bland annat Norden.

1.2 Bakgrund och syfte med ansökan

Bolaget planerar att anlägga kabelstråk från den planerade vindkraftsparken Skåne havsvindpark in till Barsebäcks station där bolaget har träffat ett intentionsavtal med Affärsverket Svenska Kraftnät om möjlig anslutningspunkt. Bolaget har identifierat ett antal kabelstråk som intressanta. Undersökningsområdet är ca 478 km² stort och ligger delvis i Sveriges territorialhav och delvis i Sveriges ekonomiska zon.

Figur 1: Karta utvisande de områden som planeras att undersökas.

För att erhålla det underlag som krävs för beslut om lämplig kabelväg och upprättande av miljökonsekvensbeskrivningar inför kommande tillståndprocesser behöver bolaget genomföra ett flertal utredningar och inventeringar. En central del i detta arbete är att genomföra geofysiska och geotekniska undersökningar av havsbotten bl.a. för att samla kunskap om bottenområdet och olika sedimenttyper samt identifiera eventuella vrak, stora stenar eller odetonerade stridsmedel. Informationen från undersökningarna kommer sedan att användas i den vidare planeringen och utformningen av kabelstråket. Bolaget ansöker därför genom aktuell tillståndsansökan hos SGU om undersökningstillstånd enligt 3 § kontinentalsockellagen.

1.3 Undersökningsområdet

Undersökningarna kommer att utföras i Öresund och Arkonabassängen, i den sydvästra delen av Östersjön. Området inom vilket undersökningarna kommer att genomföras benämns i det följande *undersökningsområdet* och framgår av karta i Bilaga A.

Ansökan omfattar inte geofysiska undersökningar där frekvensområden under 180 kHz förekommer under perioden 1 november-31 mars.

Inom undersökningsområdet varierar havsdjupet mellan 0–45 meter beroende på kabelstråk. Bottematerialet i undersökningsområdet utgörs av glacial-, postglacial- och moränlera, postglaciala grövre sediment och sedimentär berggrund men domineras av sand och finkorniga sediment. I vissa delar förekommer även berggrund och hårdbotten.

I havsplanen för Östersjön ligger undersökningsområdet inom havsområde *Södra Östersjön och Öresund*, som delas in i flera områden. Undersökningsområdet ingår i område Ö267, Ö284, Ö287 och Ö297. Områdena är klassificerade som generell användning (område Ö267), som användning Natura 2000-områden samt riksintresseanspråk natur (område Ö284), som samexistens mellan användning energiutvinning, natur och totalförsvarets intresse (område Ö287) samt som generell användning med en särskild hänsyn till höga naturvärden (område Ö297). Utläggning, drift och underhåll av data- och telekablar, kraftkablar, rörledningar och gasledningar ska möjliggöras där det är lämpligt.

Inom undersökningsområdet finns 13 objekt som är registrerade fartygs-/båtlämningar eller fyndplats i Fornsök. Av dessa är endast ett objekt registrerat som fornlämning.

Undersökningsområdet omfattar delar av Natura 2000-områdena *Sydvästskånes utsjövatten* (SE0430187), *Falsterbo-Foteviken* (SE0430002), *Falsterbohalvön* (SE0430095) samt *Löddeåns mynning* (SE0430091). Utanför undersökningsområdet, mellan 2 och 2,6 km, återfinns

ytterligare fem Natura 2000-områden, varav ett i danskt vatten. Utpekade naturtyper och arter för samtliga Natura 2000-områden redovisas ingående i bilagd miljöbedömning, Bilaga B.

Kablar, rörledningar och andra vindkraftsparker är de huvudsakliga typerna av befintliga och planerade anläggningar som kan påträffas inom och i närheten av undersökningsområdet. Ett utpekat militärt område benämnt ”påverkansområde övrigt” ligger delvis i undersökningsområdet. Undersökningsområdet ligger även delvis i ett riskområde där enskilda dumpningspositioner finns för kemiska stridsmedel.

Mer detaljerad information om undersökningsområdet och rådande förhållanden finns beskrivet i Bilaga B. I den mån avvikelser förekommer mellan ansökningshandlingen och bilagan, äger ansökningshandlingen företräde.

2 Verksamhetens art och omfattning

2.1 Planerade undersökningar

De undersökningar som planeras är dels *geofysiska undersökningar*, dels *sedimentundersökningar*. I samband med dessa undersökningar kan ytterligare (icke-tillståndspliktiga) undersökningar komma att genomföras, såsom ornitologiska och pelagiska undersökningar från båt, inför bedömning av påverkan på livsmiljöer för havslevande organismer. Omfattning, redskap och metodik för samtliga undersökningar redogörs för i Bilaga B, avsnitt 2. Där framgår även respektive undersökningsmetods dominerande frekvensområde och förväntade ljudnivå.

Undersökningarna kommer i huvudsak att genomföras från fartyg och mindre båtar. De geofysiska undersökningarna täcker hela undersökningsområdet medan sedimentprover tas på i ett mindre antal punkter. Följande metoder kan bli aktuella:

- Multibeam echo sounder: MBES
- Side Scan Sonar: SSS
- Shallow penetrating sub-bottom profiler: SBP
- Medium penetrating sub-bottom profiler: SBP med sparker
- Magnetometer

Det är vid aktuell tidpunkt inte bestämt i detalj vilken utrustning som kommer att användas vid respektive undersökning eller var de specifika provpunkterna för sedimentundersökning kommer att vara. Inte heller antal prover är beslutat i detta skede, men uppskattningsvis rör det sig om ca 20-30 provpunkter och undersökningarna kommer totalt sett att pågå under totalt ca fyra månaders tid. Slutliga detaljuppgifter kommer att meddelas Sjöfartsverket och SGU innan undersökningarna påbörjas, se förslaget villkor 2.

Sammantaget kan sägas att mätningarna kommer att avge kontinuerliga, icke-impulsiva ljud, både låg- och högfrekvent, och med en ljudnivå på upp till 250 dB som högst vid källan.

2.2 Tid för när undersökningarna kommer att genomföras

Undersökningar väntas pågå i fält under totalt ca fyra månader. Eftersom samtliga undersökningar är beroende av rådande väderförhållanden är tidplanen en uppskattning och undersökningarna kan behöva pausas eller fördröjas, vilket kan göra att de behöver genomföras under flera säsonger. Dessutom beror undersökningarnas fortloppande på en eventuell kumulativ påverkan från andra aktörer i området såsom andra undersökningsfartyg eller yrkesfiske. Med hänsyn till svårigheterna med att fastställa en detaljerad tidplan när undersökningarna kan komma att genomföras yrkar bolaget på en tillståndstid om sju år.

3 Motivering av föreslagna villkor och miljöbedömning

Verksamheten föreslås regleras av ett antal villkor (se avsnitt 1) vilka motiveras i avsnitt 3.1 nedan. Med tillämpning av dessa villkor och de ytterligare skyddsåtgärder som framgår av Bilaga B har verksamhetens miljöpåverkan bedömts, vilken kortfattat redovisas i avsnitt 3.2.

3.1 Villkorsmotivering

3.1.1 Allmänt villkor

Genom det inledande villkoret (**villkor 1**) binds bolaget till de åtaganden som bolaget har gjort i ansökningshandlingarna och under prövningen. Bolaget har haft ambitionen att formulera de flesta åtaganden som görs som uttryckliga villkor.

3.1.2 Skydd för sjöfart

För att säkerställa att sjöfart i området inte påverkas mer än nödvändigt eller utsätts för några risker ska bolaget dels informera Sjöfartsverket och SGU om undersökningsplanen senast sex veckor innan undersökningsarbete påbörjas (**villkor 2**), dels senast tre veckor innan undersökningsarbete påbörjas samråda med Sjöfartsverket och Transportstyrelsen om bl.a. behovet av sjösäkerhetshöjande åtgärder (**villkor 3**). Av villkor 3 framgår även att bolaget ska bekosta eventuella sjösäkerhetshöjande åtgärder som behöver genomföras.

3.1.3 Undervattensljud

Eftersom de geofysiska undersökningarna till viss del kommer att generera ljud som kan vara störande för tumlare och fisk kommer bolaget inför undersökningar med utrustning som genererar lågfrekvent ljud, med frekvens understigande 180 kHz, att tillämpa s.k. mjuk uppstart av utrustningen (**villkor 4**). Geofysiska undersökningar med medium penetrating SBP (sparker) kommer i möjligaste mån undvikas, framför allt i Natura 2000-områden för att ytterligare minimera

påverkan på marina däggdjur och fisk. I detta sammanhang kan understrykas att ansökan avgränsats på så sätt att tillståndet inte omfattar geofysiska undersökningar där frekvensområden under 180 kHz förekommer under perioden 1 november-31 mars.

3.1.4 *Utrustning, produkter m.m.*

Undersökningarna i sig genererar begränsade eller inga utsläpp. Dumpning av avfall i samband med arbetet får inte ske och inga instrument eller utrustning får lämnas kvar i undersökningsområdet efter slutfört arbete. Utsläpp av olja och andra skadliga ämnen ska så långt möjligt undvikas och eventuellt förlorad utrustning ska så långt möjligt och rimligt återhämtas. Detta regleras genom föreslaget **villkor 5**.

3.1.5 *Fiske*

Fiske inom området ska inte påverkas i någon större utsträckning av undersökningarna. Av förslaget **villkor 6** följer att bolaget ska informera fiskerierorganisationerna Sveriges Fiskares Producentorganisation och Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation fortlöpande om när och var undersökningarna kommer att utföras så att fiske inte obehörigen hindras.

3.1.6 *Kulturmiljö*

Av Bilaga B framgår att i vart fall en fornlämning har konstaterats inom undersökningsområdet. Eftersom provtagningar kommer att föregås av geofysiska åtgärder kommer eventuella vrak eller andra kulturhistoriska objekt att vara identifierade när provtagningspunkter beslutas. På så sätt kan ingrepp i objekten undvikas. Undersökningar av förekomst av fornlämning ska enligt förslaget **villkor 7** planeras tillsammans med marinarkeologisk expertis och information om eventuella fornlämningar som framkommer under undersökningsarbetena ska tillställas Länsstyrelsen Skånes län. Även analys av undersökningsdata ska ske i samråd med länsstyrelsen och marinarkeologisk expertis enligt villkorsförslaget.

3.1.7 *Resultat av genomförda undersökningar*

När undersökningarna är genomförda ska kopia av all insamlad geologisk och geoteknisk information från svenskt kontinentalsockelområde, såväl rådata som tolkningar och sammanställningar, vid arbetenas avslut tillställas SGU. Att SGU har rätt att ta del av resultatet följer redan av kontinentalsockellagen men det slås ändå fast i **villkor 8**, tillsammans med formerna för överlämnande och det närmare innehållet. Efter avslutat arbete ska hydrografiska data som erhållits vid undersökningarna rapporteras till Sjöfartsverkets sjögeografiavdelning (**villkor 9**).

3.2 Miljöbedömning

En miljöbedömning bifogas ansökan, Bilaga B. I bedömningen redogörs för miljökonsekvenserna av samtliga undersökningar. Sammanfattningsvis visar bedömningen att de planerade undersökningarna, med föreslagna villkor och skyddsåtgärder, inte kommer att medföra betydande påverkan på miljön eller marina däggdjur och fisk i området. Inte heller provtagningspunkter i den regionala och nationella miljöövervakningen bedöms påverkas.

4 Tillåtlighet

I Bilaga B, avsnitt 4.9, redogörs för hur bolaget iakttar de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken. Inga riksintressen finns inom eller i närheten av undersökningsområdet, varför påverkan på riksintressen uteblir. Eftersom projektet avgränsats så att tillståndet inte omfattar hydroakustiska mätningar som avger ljud med frekvenser under 180 kHz under perioden 1 november-31 mars riskerar den ansökta verksamheten inte att påverka något Natura 2000-område på ett betydande sätt. Inte heller riskerar arter att störas eller skadas i strid med artskyddsförordningen. Beslutade miljö kvalitetsnormer kommer inte att påverkas av undersökningarna.

Mot bakgrund av ovanstående är det bolagets uppfattning att ansökt verksamhet är tillåtlig.

Stockholm, som ovan
Skåne Havsvindpark AB, genom

Siri Strömberg
(enligt bifogad fullmakt)

Mikael Berglund
(enligt bifogad fullmakt)

Bilagor

- A. Karta Undersökningsområdet
- B. Miljöbedömning